

Весь цикл регламенту прийняття законодавчо-правових рішень складає велике коло функціонування ціннісно-правових фільтрів.

До засад і завдань реформаторів системи прийняття державно-управлінських рішень належить :

- цілісне включення до складу індивідуальних ціннісно-правових фільтрів принципів справедливості, свободи, рівності та принципу їх єдності;
- пріоритизація цих принципів у ціннісній системі особистості;
- підтримка і забезпечення застосування "нового складу фільтрів" під час оцінювання рішень, що приймаються й законодавчих ініціатив.

За відсутності пріоритетного включення до цих фільтрів перелічених вище принципів правові акти і рішення владних суб'єктів будуть безумовно відображати в основному приватні, кланові, відомчі інтереси на противагу суспільним і національним інтересам країни. В наслідок цього вони досить легко можуть сприяти створенню нових і продовженню існування старих, традиційних не правових соціальних практик.

Запропонована модель удосконалення організаційно-правових механізмів державного регулювання суспільних відносин сумісна з існуючою загальною схемою регламентна правової легалізації законодавчих ініціатив, яка включає наступні етапи (рис. 1):

- розробка правової ініціативи суб'єктом, який має право на її внесення до відповідного законодавчого органу,
- правова експертиза з боку науково-експертного управління, юридичного відділу тощо,
- прийняття/неприйняття законодавчо-правового акту,
- доопрацювання законодавчо-правового акту,
- правова експертиза,
- затвердження законодавчо-правового акту,
- застосування законодавчо-правового акту органами виконавчої влади.

Верещака О. О.,

студентка КМ-2А курсу юридичного факультету
ННІЗДН НАВС

ЗНАЧЕННЯ ДИСИДЕНТСЬКОГО РУХУ 60–70 РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ В УСТАНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ

Проблема вивчення запропонованої теми: 1) офіційна заборона дослідження різних аспектів діяльності дисидентів у часі існування СРСР, що спричинило: дифіцит інформації для пізнання історичних процесів становлення незалежної України; 2) малодослідженість теми впливу національної свідомості, національної культури, та світових ідеологічних доктрин, на формування національних конституційних держав, зокрема української; 3) іншою проблемою дослідження значень дисидентського руху 60–70-х рр. є суперечності в ідеології і практиці національного руху опору, які стали однією з причин потрясінь економічного, соціального, культурного,

духовного характеру, які на протязі всієї історії незалежності супроводжують українське суспільство.

Актуальність з'ясування значення дисидентського руху 60-70-х рр. ХХ ст. в Україні в установленні національного конституціоналізму у тому, що на сучасному етапі розвитку національної держави, набуває активності процес осмислення національної специфіки реалізації принципу конституціоналізму.

Вивченням значення дисидентського руху 60-70-х рр. ХХ ст. в Україні в установленні національного конституціоналізму займався Ю. Ніколаєв. Він наголошує на тому, що одним із значень діяльності українських дисидентів було дедалі більше усвідомлення необхідності існування власної держави, спроможної захистити націю від геноциду, зберегти генофонд українського народу. Однією з основних напрямків діяльності дисидентів, було утвердження пріоритету рідної мови, популяризація здобутків української культури в народі, використання досягнень вітчизняної історіографії у справі духовного відродження нації. Вище зазначене аргументує те, що в цей період закладались основи національної ідеї, як елемента конституційного будівництва.

Історики Газін В.В. і Пристай А.В. визначають рух дисидентів, як перший великий суспільно – політичний рух у СРСР, учасники якого виступали проти існуючого політичного режиму. Їх головним завданням була боротьба за права людини та за національні права українського народу. Дисиденти прагнули діяти виключно конституційним шляхом. Їхніми методами були агітація і проведення громадських заходів. Результатом діяльності руху 60-70-х рр. є формування принципів участі громадян в політичному житті держави, установлення традиції відстоювати національні інтереси, що свідчить про початок закладення основних засад українського конституціоналізму.

Конституціоналізм органічно пов'язаний із суверенізацією народу й утвердженням демократичних засад державного та суспільного життя. Воднораз набуття народом суверенного статусу породило сучасне трактування нації (як народ-суверен). Досвід минулих століть і сьогодення засвідчують нерозривний зв'язок конституційного, демократичного та націєтворчого процесів, зокрема те, що без належного рівня національної свідомості й ідеології не може утвердитися конституційно-правова національна держава. Це дає змогу виокремити питання про взаємозв'язок конституціоналізму та національної свідомості, ідеології і культури як актуальну теоретико-методологічну проблему, й для українського суспільства.

Виходячи з цього проаналізуємо, які ідеологічні засади боротьби дисидентського руху 60-70-х рр. ХХ ст. лягли в основи становлення українського конституціоналізму. Шістдесятники відстоювали верховенство суспільства над державою, рівність усіх людей, включаючи вищих посадових осіб, перед законом, пріоритет прав людини, усунення регламентації творчого процесу, подолання відірваності від західної культури. Тобто декларуючи і намагаючись втілити в життя основоположні засади світової практики розбудови конституціоналізму держав світу, закладали основи розбудови власного демократичного, конституційного устрою.

Національний конституціоналізм, як специфічна форма відображення об'єктивної реальності, що складається з демократичних перетворень в

історичному процесі і сучасного будівництва конституційного ладу, являє собою відображення становлення національного суспільства.

Конституціоналізм значною мірою ґрунтувався і ґрунтується на досягненнях минулих поколінь. Діяльність дисидентів на шляху до установлення національного конституціоналізму: 1) дисиденти намагалися активно протистояти репресіям і боротися за вихід України зі складу СРСР; 2) створення української робітничо-селянська спілки завданням якої було здобути незалежність для України; 3) заснування підпільної організації - Український національний фронт (УНФ). Головною метою організації була агітація за вихід України зі складу СРСР, а в підсумку – утвердження самостійної держави; 4) з ініціативи дисидентів було організовано демонстрації протесту в Києві та Львові у 1965 -1966 рр. Дисиденти надсилали петиції й листи протесту проти репресій у вищі партійні та державні інстанції, приїжджали на відкриті процеси над інакодумцями, відмовлялися виступати на політичних процесах свідками тощо; 5) у другій половині 1960-х - першій половині 1980-х рр. не припинявся робітничий рух.

Вклад дисидентського руху 50-60-х рр. хх ст. важко переоцінити. Ми живем у самостійній незалежній державі завдячуючи самовідданій боротьбі людей, що жили, навчалися, працювали, але не зрозуміло з яких причин віддавали свої життя, втрачали волю; обмінювали свої життя на щасливе майбутнє нового покоління. Перегортаючи сторінки становлення українського націоналізму часом обіймає жах від подій, які пережили наші українці. Історія українського народу насичена яскравими сторінками як блискучих перемог визволення, так і поразок, що повертали його до попереднього стану. Але той факт, що ми живемо у незалежній державі, говорить про те, що навіть поразки були перемогами.

Гудима А. Ю..

3-К курс юридичного факультету ННІЗДН НАВС

ЗМІШАНА РЕСПУБЛІКА ЯК МОЖЛИВА ФОРМА ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Організація державного правління в Україні на сьогодні викликає чимало дискусій серед науковців та політологів. Історичний досвід вітчизняного державотворення свідчить про те, що проблема визначення оптимальної форми державного правління на всіх етапах розвитку України завжди була актуальною. Тому, значимість питання можливої форми правління в сучасній Україні є об'єктивним і зумовлене суперечливими відносинами між Президентом, Верховною Радою та Кабінетом Міністрів в межах здійснення принципу поділу влади.

Серед українських і російських науковців, які займалися дослідженням повноваження вищих органів державної влади слід відзначити А. Автономова, С. Бостяна, Р. Мартинюка, Р. Павленка, С. Рябова, С. Серьогіну, В. Чиркіна, В. Шаповала.

Форма державного правління — це спосіб організації державної влади, зумовлений принципами формування і взаємовідносин вищих органів держави.